

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Arxiu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falchs.

Ca l'Esquerrà

Hi ha una certa confusió a l'hora de determinar en quin poble es troba aquesta casa. En totes les llistes a partir de 1861 figura com una casa de Fals, assenyalada amb el número 29, però per altra part, en els documents notariais consta que la casa i el terreny pertanyen a Camps. Nosaltres ens decantem per incloure-la dins del terme de Fals per dos motius: per la seva situació geogràfica, al cantó de llevant del torrent de Soler, la frontera natural entre Fals i el terme veí de Camps, i perquè en tots els padrons i llistes municipals els seus habitants sempre han estat considerats de Fals. El nom de la casa no és gaire original, ja que sense anar més lluny, n'hi una a Rajadell que porta el mateix nom. L'adjectiu prové d'un ús preferent de la mà esquerra, més que no pas d'una opció política d'esquerres del seu propietari.

No se sap qui va construir aquesta casa, situada en un lloc que antigament s'anomenava la Solana de l'Hostal. Se sap que primer la tenia Francesc Pelfort, i que el gener de 1847 aquest la va vendre a carta de gràcia a Ramon Bastardas. No va poder recuperar la propietat i el Ramon Bastardas se la va vendre el 28 d'abril de 1851 a Joan Galí Vilanova.

Aquest Joan Galí era un dels fills dels amos del mas Boixeda, Ramon Galí i Teresa Vilanova. Quan el vell Ramon va fer testament i va designar el seu fill primogènit hereu, li va posar la condició que havia de preocupar-se que els seus germans menors fessin quatre anys d'aprenentatge en un ofici. Així es va fer, i el Joan va sortir amb l'ofici de

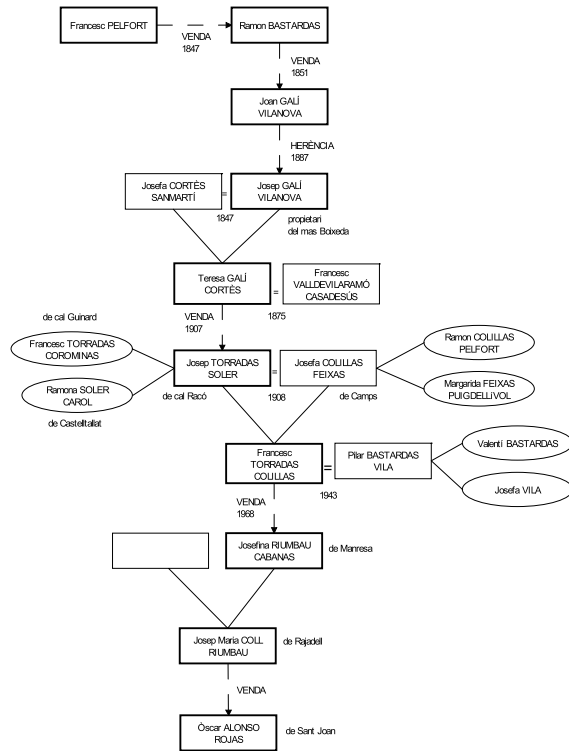
fuster. El pare també va deixar al seu fill fuster algunes peces de roba per casar-se; 25 canes de tela de lli, 25 canes d'estopa, sis tovallons, unes tovalles i dues fundes de coixí. Amb el seu ofici, el Joan deuria guanyar-se la vida bastant bé, si considerem un parell de préstecs que va fer. El 1862 va deixar 76 duros de plata a Josep Puigdellívol, un pagès de Fals que habitava a Rajadell, amb el compromís de tornar-los al cap de l'any. I el 1867 va deixar 1.000 lliures per un temps de tres anys a Magí Carner Vila, propietari de Sant Mateu, el qual per avalar el préstec va hipotecar a nom del Galí "la Costa del Carner", una part de la seva propietat valorada en 2.000 escuts.

Sembla que el fuster no s'estava a ca l'Esquerrà, sinó que la tenia llogada a un tal Francesc Grandia (1861)

Joan Galí va morir el 12 de maig de 1887 sense fills, deixant-ho tot al seu germà Josep Galí Vilanova, hereu del mas Boixeda.

Ca l'Esquerrà

El 6 de setembre de 1907, la pubilla de Boixeda, Teresa Galí Cortés, va vendre's la casa, juntament amb sis quartans

d'hort i camp, a Josep Torradas Soler. El comprador en va pagar 560 pessetes, més 22 pessetes i 40 cèntims que li va costar la inscripció al Registre. El Josep havia nascut el 1880, era encara solter i va traslladar-se a viure a la casa amb els seus pares Francesc Torradas Coromines i Ramona Soler Carol, àlies Mundeta. Venien de cal Racó, una casa situada dos cents metres riera avall.

Josep Torradas es va casar el 1908 amb Josefa Colillas Feixas, de Camps. Van tenir dues noies, l'Enriqueta i la Carme, i un noi, el Francisquet. Aquest noi va casar-se el 1943 amb Pilar Bastardas Vila, i va quedar amo de la casa en morir-se Josep Torradas a finals de l'any 1956. Però el Francisquet ja no hi vivia a la seva casa, sinó que s'estava a cal Marxant, una casa del Raval de Pere Jutge de Camps. Uns anys després va anar a viure a la masoveria de Caselles. El 1968 va vendre's la casa, en força mal estat, a Josefina Riumbau Cabanas, de Manresa, per 8.000 pessetes. En morir aquesta, la propietat va quedar repartida entre els seus tres fills. El 1998, el Josep Maria Coll Riumbau, en nom dels seus dos germans, va fer tractes amb Oscar Alonso Rojas, el qual va ocupar la casa, que degut als anys que estava abandonada, es troba en mal estat de conservació. L'Oscar Alonso va venir de Sant Joan, però ja coneixia aquests verals, ja que havia viscut una temporada a cal Jaume Cases.